

Protokol za realizaciju obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama u uslovima toplotnog talasa u Republici Sjevernoj Makedoniji

Uslovi za implementaciju protokola:

- Protokol za izvođenje obrazovnog procesa u osnovnim i srednjim školama u uslovima toplotnog talasa sprovodi se u slučajevima kada se škola nalazi u regionu koji je u narandžastom stepenu opasnosti od visokih temperatura, navodi se u saopštenju/obavještenju Uprave za hidrometeorologiju i ne postoje odgovarajući uslovi za izvođenje nastave (klimatizovane učionice i druge prostorije).
- Direktor škole je dužan da službeniku Ministarstva prosvjete i nauke nadležnom za općinu u kojoj se škola nalazi, kao i samoj Općini kojoj pripada škola, elektronskim putem pošalje obavijest o sprovođenju protokola.
- Direktor škole imenuje odgovorno lice koje će nadgledati planiranje i sprovođenje protokola za postupanje u uslovima toplotnog talasa.

Smjernice za implementaciju protokola

1. Nastava treba početi najkasnije u 7:30 sati, uz skraćeno trajanje časova od 20 minuta čime nastava završava najkasnije do 12:30 sati. Škola organizuje produženi boravak ukoliko može obezbijediti klimatizirane učionice u kojima postoje uslovi za produženi boravak učenika.
2. Roditelji se obavještavaju o uslovima nastave za vrijeme toplotnog talasa i svim promjenama u rasporedu i aktivnostima škole.
3. Za učenike koji imaju medicinski potvrđeno hronično oboljenje na koje vrućina može štetno utjecati (potvrda porodičnog ljekara) i učenike sa smetnjama u razvoju, škola je dužna da za vrijeme toplotnog talasa nastavu organizuje kod kuće. Učenici sa smetnjama u razvoju koji imaju podršku obrazovnog ili personalnog asistenta i pohađaju nastavu kod kuće, nastavljaju da učestvuju u obrazovnom procesu iz svog doma, dok asistenti održavaju kontinuiranu komunikaciju i koordinaciju sa školskim timom za inkluziju i sa roditeljima.
4. Provjerava se ispravnost slavina i ostalih vodnih stanica (akva barovi, prirodni izvori).
5. Savjetuje se roditeljima i učenicima da nose flaše s vodom, a nastavnici treba da ih često podsjećaju na času i tokom pauza da piju vodu čak i kada nisu žedni, jer se žeđ može javiti nakon dehidracije.
6. Postavite termometre za mjerenje temperature zraka na više mjesta u školama, učionicama, hodnicima i drugim zajedničkim prostorijama.
7. U školi su postavljeni jasni i vidljivi znakovi po cijeloj školi, u hodnicima, učionicama i drugim prostorijama koji podsjećaju na potrebu hidratacije, izbjegavanja direktnog izlaganja sunčevoj svjetlosti i pronalaženja hladovine ili rashlađenih prostora.
8. Preporučuje se da učenici nose laganu odjeću svijetlih boja koja je udobna za nošenje, kao i odjeću u koju će se presvući ako se oznoje. Ako se u školi nose uniforme, dozvolite fleksibilnost kako bi odjeća bila prikladna za toplo vrijeme i u skladu sa školskim kodeksom oblačenja.
9. Aktivnosti koje treba da se odvijaju na otvorenom obavljaju se tokom jutarnjih sati kada je svježije. Izbjegavajte aktivnosti na otvorenom nakon 11 sati, kada je temperatura najviša tokom dana.

10. Na časovima fizičkog i zdravstvenog vaspitanja izvode se aktivnosti koje ne zahtijevaju intenzivnu fizičku aktivnost, a tokom časa se prave pauze za vodu i osvježenje. Djeca od 6-12 godina trebaju piti 180ml svakih 30 minuta, dok učenici od 13-18 trebaju unijeti 240ml tekućine svakih 30 minuta.
11. Za vrijeme odmora boravak učenika na otvorenom je ograničen, osim na mjestima gdje je hlad.
12. Učenici treba da jedu lagane, hranljive obroke bogate svježim voćem i povrćem i izbjegavaju hranu i napitke zasićene šećerom, kao i začinjenu hranu, jer je teško svarljiva. Ako škola služi hranu, potrebne su pojačane higijenske provjere kako bi se osiguralo da je hrana sigurna za konzumaciju.
13. Prozori učionica trebaju imati roletne ili zavjese koje ne propuštaju svjetlost. Ukoliko postoji unutrašnje hlađenje, tokom dana kada je najtoplije, prozori se zatvaraju i pokrivaju, a provjetranje se radi ujutru ili uveče kada je hladnije. Međutim, ako nema hlađenja svježim zrakom, produženi nedostatak izmjene svježeg zraka također može negativno utjecati na zdravlje, posebno u smislu respiratornih infekcija koje se prenose zrakom. U tom slučaju, vrata učionica treba da budu otvorena ka hodnicima tokom nastave.
14. Škola treba da kontaktira najbližu zdravstvenu ustanovu da organizuje informativne sesije o prepoznavanju znakova toplotnih udara i sunčanice, kao i strategijama suočavanja.
15. Škola, uz podršku zdravstvenih radnika ili stručnjaka iz ove oblasti, nevladinih organizacija, treba da obučni nastavnike i školsko osoblje da razlikuju blage i ozbiljne simptome stanja uzrokovanih toplotnim talasima i kako postupiti u hitnim slučajevima.
16. Odjeljenjski nastavnici i razredni rukovoditelji treba da upoznaju učenike sa mjerama zaštite od toplotnog udara/opekotina od sunca, o tome kako da prepoznaju simptome i kome da se obrate ako osjete ili primijete simptome kod drugog učenika.
17. Neophodno je isključiti sve električne uređaje, računare i informacione tehnologije koji trenutno nisu u upotrebi, kako bi se spriječilo dodatno zagrijavanje prostorija zbog proizvedene toplote, čak i kada su samo uključeni u strujno kolo.